

SÄTT VATTENSTÄMPEL PÅ KARTAN

FOTO: STEFAN ÖRTENBLAD/SKOGENBILD

År 2014 kan sägas vara "markfuktighetskartans år" i Sverige. Kartorna visar illustrativt var det kan finnas blöta och fuktiga partier i en planerad avverkning. Man ser vilka områden som man ska undvika att köra i, eller driva med skonsam teknik. Branschen har äntligen fått ett effektivt hjälpmedel för att få bort allvarliga skador på mark- och vattenmiljöer.

Skogforsks STIG-projekt initierades år 2010. Visionen var ett "spårlöst" skogsbruk. Genom att tänka efter före och göra rätt från början kan skador på mark och vatten förebyggas. Under projektets gång har erfarenheterna visat att det oftast går att undvika körskador genom att arbeta metodiskt och konsekvent. När det blir skador beror det ofta på basala saker, som otydlig information och kommunikationsbrister. Med enkla åtgärder, som att bestämma vem som ska ta vilket beslut vid avverkningsplaneringen eller att meddela varandra om det finns någon extraordinär företeelse på en trakt, är mycket vunnet. Det är också viktigt att alla medverkar till att skapa bra förutsättningar för hela arbetskedjan – man ska ha en förståelse för nästkommande åtgärd och dess behov. Och så måste informationen komma i rätt tid, det går inte förebygga något när man redan bokstavligt talat "sitter fast".

Eftersom mycket handlar om förebyggande åtgärder är kartmaterialet centralt. Det är kartan i traktdirektivet som ger maskinföraren den första uppfattningen av en trakt. Det gäller att presentera så relevant och användbar information som möjligt på ett tydligt sätt.

Markfuktighetskartan tillför information som annars kan vara svår att få en uppfattning om. Föraren ser hur de fuktiga stråken breder ut sig i landskapet och kan planera drivningen så att man antingen undviker de här partierna helt, eller använder teknik som minimerar risken för körskador.

Information är dock inte tillräckligt. Det krävs också handling och ett utförande där informationen omsätts till praktik. Skogsbruket arbetar idag bland annat med rutiner för var GROT-anpassning ska göras, hur basstråk ska dras och hur hänsynsytor ska behandlas.

Genom ett medvetet arbete med markfuktighetskartor tillsammans med bra rutiner kan skogsbruket närma sig en nollvision för körskador. Framtidens hjältar sitter på nycklarna, nu ska de bara hitta rätt nyckel till varje lås innan dörren öppnas.

Gustav Friberg
018-18 85 11
gustav.friberg@skogforsk.se

